

Bērni un sabiedriskais transports

Pavadonim jābūt vismaz 13 gadus vecam

Personai, kas pavada 1.grupas invalīdu vai bērnu invalīdu līdz 18 gadu vecumam, jābūt vismaz 15 gadus vecai

Autobusa vadītājam
aizliegts pieņemt un pārvadāt bagāžu,
kuras īpašnieks nebrauc konkrētajā reisā

Mūsdienu straujajā laikmetā, kur valda laika trūkums, vecākiem bieži vien rodas problēmas pavadīt savu bērnu ikdienas ceļos, un ne visiem ir vecvecāki, kas var palīdzēt šādās situācijās. Tāpēc mazie cilvēki bieži vien savās ikdienas gaitās dodas pastāvīgi - gan kājām, gan braucot ar sabiedrisko transportu. Pēc notikuma ar mazo Ivanu Berladinu no Liepājas daudzi no mums aizdomājās par to, kā tas vispār iespējams, ka tiks mazs bērns viens atrodas uz ielas un brauc ar autobusu...

Pirmskolas vecuma bērns un sabiedriskais transports

Latvijas Republikas likumdošana, konkrēti Ministru kabineta noteikumi "Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība" nosaka, ka **pirmskolas vecuma bērns ar sabiedrisko transportu nedrīkst pārvietoties pastāvīgi.**

Tā kā Ventspils pilsētā vienreizējās braukšanas biļetes sabiedriskajā transportā tirgo autobusa vadītāji un iekāpšana autobusos notiek tikai pa priekšējām durvīm, praktiski nav iespējams, ka bērns varētu iekļūt autobusā nepamanīts. Pašvaldības SIA "Ventspils reiss" pilsētas autobusu vadītāji stāsta, ka mēdz būt gadījumi, kad vecāki nopērk

bērnam biļeti, iesēdina autobusā un palūdz šoferim pasekot, lai bērns izkāpj konkrētā pieturā, kur parasti viņu kāds sagaida. Tas nav pieļaujams, jo autobusa vadītājam nav tiesību pārvadāt bērnu vienu pašu. Savukārt vecākiem būtu jāapzinās, ka šādā reizē atbildību par bērnu uzņemas faktiski svešs cilvēks. Un nekad nevar paredzēt, kas var notikt ceļā, neskatoties uz to, ka jānobrauc varbūt tikai dažas pieturas.

Diemžēl arī "Ventspils reisa" autobusu vadītājiem ir bijuši gadījumi, kad mazi bērni vieni vēlas kaut kur braukt. Tā kā šādās situācijās mazie parasti ir apjukuši un nobijušies, viņi visbiežāk nespēj izskaidrot, kurp un kāpēc dodas. Tādās reizēs autobusu vadītāji vērsušies pēc palīdzības pašvaldības policijā, kas arī vērtējama kā pareizākā rīcība.

Starppilsētu un reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos autobusa vadītājam ir pienākums uzmanīt pārvadāto bērnu vecumu, un, ja pirmsskolas vecuma bērns tiek pārvadāts bez pavadona, sodīt var gan autobusa vadītāju, gan uzņēmumu.

Dokumenti, bērna vecums un atlaides

Bērnu vecāki bieži vien ir neizpratnē par to, kāpēc sabiedriskajā transportā kontrolieris vai vadītājs prasa uzrādīt bērna vecumu apliecinājošu dokumentu, piemēram, pasi vai skolēnu apliecību. Vispirms jau tas ir drošības jautājums, ja bērns brauc viens, kā arī tā ir iespēja pārliecināties, kāda braukšanas maksas atlaide piemērojama.

Latvijas Republikas likumdošana nosaka, ka pirmsskolas vecuma bērniem atlaide (100%) tiek piešķirta tikai reģionālajos starppilsētu un reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos vienā administratīvā teritorijā. Pārējos maršrutos nepieciešams iegādāties biļeti par pilnu cenu.

Ventspils pilsētas pašvaldība bērniem ir piemērojusi vairākas atlaides. Pilsētas maršrutos bērni vecumā līdz 3 gadiem ieskaitot autobusos brauc bez maksas, bet pirmsskolas vecuma bērniem no 4 līdz 7 gadiem ieskaitot, vienreizējās biļetes cena ir 7 eiro centi. Vecākiem būtu jāpievērš uzmanība vārdam – **pirmsskolas** – tas nozīmē, ja bērns sāk apmeklēt skolu, piemēram, 6 gadu vecumā, par braucienu jāmaksā pilna cena vai arī, jāiegādājas skolēna mēnešbiļete (tā ir personalizēta biļete konkrētam braucējam, uz kuras norādīts skolēna vārds un uzvārds), kam piemērota atlaide 75% apmērā no pilnas cenas.

Rūpējoties par savas pašvaldības iedzīvotājiem, Ventspils dome piešķirusi arī citas atlaides gan studentiem, gan daudz bērnu ģimeņu bērniem un vecākiem, gan citām pasažieru grupām. Sīkāku informāciju par atlaidēm un biļešu cenām var atrast Ventspils reiss mājaslapā [www.ventspilsreiss sadaļā](http://www.ventspilsreiss.sadaļā) Biļešu cenas.

Bērns kā pavadonis invalīdam

Likumdošana nosaka, ka personas, kas pavada I grupas invalīdu vai bērnu invalīdu, bez maksas var pārvietoties jebkurā sabiedriskā transporta maršrutā. Taču arī šeit pastāv

zināms vecums cenzs un jāievēro arī citu, ar pasažieru pārvadājumiem nesaistītu normatīvo aktu prasības. Saistošākais gan laikam ir Sabiedriskā transporta likums, kurā norādīts, ka brauciens sabiedriskajā transportā ir civiltiesisks darījums. Līdz ar to personai, kas pavada 1.grupas invalīdu vai bērnu invalīdu līdz 18 gadu vecumam, jābūt vismaz 15 gadus vecai (tas ir vecums, no kura, saskaņā ar likumu, iestājas daļēja rīcībspēja).